

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003813

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-07-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дейнега Максим Володимирович

2. Maksym V. Deineha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 22-09-2026

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15691

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.52.17, 06.71.07, 06.81.12, 06.81.65

Тема дисертації:

1. Соціальна відповідальність суб'єктів агробізнесу.
2. Social responsibility of agribusiness entities

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена дослідженню соціальної відповідальності суб'єктів агробізнесу як важливої передумови сталого розвитку аграрного сектору та економіки України. Актуальність теми зумовлена посиленням глобальних викликів, пов'язаних із продовольчою безпекою, екологічними змінами, соціально-економічною нестабільністю та наслідками воєнного стану. За таких умов соціально відповідальна поведінка бізнесу, держави й суспільства є основою зміцнення територіальних громад, підвищення якості життя, збереження зайнятості та забезпечення довгострокової стійкості аграрного виробництва. У роботі узагальнено теоретико-методичні засади соціальної відповідальності в агробізнесі та уточнено її сутність як комплексу взаємоузгоджених практик у сферах праці, екологічної безпеки, взаємодії з територіальними громадами, корпоративного управління та ділової доброчесності. Розроблено концептуальну модель соціальної відповідальності, що відображає взаємозв'язок між стейкхолдерами, інструментами, напрямками соціальної діяльності та очікуваними результатами. Визначено специфіку соціальної відповідальності агробізнесу, зумовлену залежністю галузі від природних ресурсів, впливом на

сільські території, зайнятість населення та продовольчу безпеку. Систематизовано основні моделі соціальної відповідальності бізнесу у світовій економіці та конкретизовано їх відмінності за роллю держави, співвідношенням добровільних і регуляторних механізмів, орієнтацією на коротко- або довгострокові результати та умовами ефективного застосування в аграрному секторі. Проаналізовано нормативно-правове регулювання соціальної діяльності агропідприємств, практики соціальної відповідальності в Україні, їх результативність, суперечності та бар'єри впровадження. Встановлено, що пріоритетними напрямками соціальних інвестицій є розвиток персоналу, підвищення кваліфікації працівників, охорона праці, екологічна безпека та підтримка місцевих громад. Обґрунтовано напрями вдосконалення соціальної відповідальності суб'єктів агробізнесу з урахуванням зарубіжного досвіду, особливостей діяльності агрохолдингів і фермерських господарств та сучасних геополітичних ризиків. Конкретизовано зміст соціальної відповідальності агробізнесу в умовах воєнного стану, що передбачає забезпечення безпеки працівників, збереження зайнятості, підтримку вразливих груп населення, стабілізацію громад і безперервність виробництва. Сформульовано пріоритетні практики для повоєнного відновлення: відновлення підприємств і робочих місць, розвиток компетентностей персоналу, підтримка соціальної та виробничої інфраструктури, партнерство з органами влади, громадами й громадськими організаціями. Розроблено програму соціальної відповідальності агробізнесу за етапами «кризовий період – перехід – повоєнне відновлення», яка передбачає послідовність заходів, систему індикаторів та критерії оцінювання їх результативності. Наукова новизна полягає у розвитку теоретико-методичних засад соціальної відповідальності агробізнесу, адаптованих до умов воєнної економіки України, визначенні індикаторів соціальної відповідальності для різних типів аграрних суб'єктів, а також виявленні типових проблемних практик і бар'єрів її впровадження. Обґрунтовано рекомендації щодо формування внутрішньої політики соціальної відповідальності, удосконалення взаємодії з громадами та підвищення ефективності управління соціальними ризиками. Встановлено, що цифровізація аграрного сектору є не лише засобом підвищення продуктивності, а й важливим чинником прозорості, екологічності та підзвітності бізнесу. Використання цифрових технологій сприяє вдосконаленню моніторингу, комунікацій зі стейкхолдерами та контролю за виконанням соціальних і екологічних зобов'язань. Результати дослідження доводять, що впровадження принципів соціальної відповідальності є стратегічно вигідним для агробізнесу, оскільки позитивно впливає на корпоративну репутацію, фінансові результати, інвестиційну привабливість і конкурентоспроможність. Відповідальне лідерство та екологічні інновації посилюють цей ефект і сприяють досягненню економічних, соціальних та екологічних цілей. Практичне значення результатів полягає у можливості використання розроблених рекомендацій для вдосконалення державної аграрної політики, формування корпоративних стратегій соціальної відповідальності, запровадження міжнародних стандартів, розвитку сільських територій, управління фінансовими й соціальними ризиками та зміцнення продовольчої безпеки України.

2. The dissertation is devoted to the study of social responsibility among agribusiness entities as an essential prerequisite for the sustainable development of Ukraine's agricultural sector and national economy. The relevance of the topic is determined by growing global challenges related to food security, environmental change, socioeconomic instability, and the consequences of martial law. Under such conditions, socially responsible conduct by business, government, and society provides a foundation for strengthening territorial communities, improving quality of life, preserving employment, and ensuring the long-term resilience of agricultural production. The study generalizes the theoretical and methodological foundations of social responsibility in agribusiness and clarifies its essence as a set of coordinated practices in employment relations, environmental safety, interaction with territorial communities, corporate governance, and business integrity. A conceptual model of social responsibility has been developed to reflect the relationship between stakeholders, instruments, areas of social activity, and expected outcomes. The specific features of agribusiness social responsibility are determined by the sector's dependence on natural resources and its influence on rural areas, employment, and food security. The principal models of corporate social responsibility in the global economy have been systematized, and their differences have been specified according to the role of the state, the balance between voluntary and regulatory mechanisms, their orientation toward short- or long-term outcomes, and the conditions for their effective

application in the agricultural sector. The legal and regulatory framework governing the social activities of agricultural enterprises, social responsibility practices in Ukraine, their effectiveness, contradictions, and implementation barriers have been analyzed. The priority areas of social investment include personnel development, employee training, occupational safety, environmental protection, and support for local communities. Directions for improving the social responsibility of agribusiness entities have been substantiated with consideration of international experience, the operational characteristics of agricultural holdings and farms, and current geopolitical risks. The content of agribusiness social responsibility under martial law has been specified to include employee safety, job retention, support for vulnerable population groups, community stabilization, and continuity of production. Priority practices for post-war recovery have been formulated: restoration of enterprises and jobs, development of personnel competencies, support for social and production infrastructure, and partnerships with public authorities, communities, and civil society organizations. An agribusiness social responsibility program structured around the stages “crisis period – transition – post-war recovery” has been developed. It provides a sequence of measures, a system of indicators, and criteria for evaluating their effectiveness. The scientific novelty lies in advancing the theoretical and methodological foundations of agribusiness social responsibility adapted to the conditions of Ukraine’s wartime economy, defining social responsibility indicators for different types of agricultural entities, and identifying typical problematic practices and barriers to implementation. Recommendations have been substantiated for developing internal social responsibility policies, improving interaction with communities, and increasing the effectiveness of social risk management. Digitalization of the agricultural sector has been found to be not only a means of improving productivity but also an important factor in business transparency, environmental performance, and accountability. Digital technologies improve monitoring, stakeholder communication, and control over the fulfilment of social and environmental commitments. The findings demonstrate that the implementation of social responsibility principles is strategically beneficial for agribusiness because it positively affects corporate reputation, financial performance, investment attractiveness, and competitiveness. Responsible leadership and environmental innovation strengthen this effect and contribute to the achievement of economic, social, and environmental objectives. The practical significance of the results lies in the possibility of using the developed recommendations to improve state agricultural policy, formulate corporate social responsibility strategies, introduce international standards, develop rural areas, manage financial and social risks, and strengthen Ukraine’s food security. The research findings have been published in six articles in Ukrainian professional scientific journals, including two single-authored papers, and sixteen conference abstracts.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0121U110008

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Антощенко В. В., Дейнега М. В. Історико-теоретичні аспекти корпоративної соціальної відповідальності / Вчені записки : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана ; [редкол.: О. Яценко (голов. ред.) та ін.]. Київ : КНЕУ, 2023. Вип. 30. С. 6-14. DOI: 10.33111/vz_kneu.31.23.01.01.005.011 <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/39942>
- Антощенко В. В., Дейнега М. В. Методологічний інструментарій поведінкової економіки. Журнал з менеджменту, економіки та технологій. 2024. №1. С. 25-32. DOI: 10.69803/3083-6034-2024-1-3 <https://journal-met.kh.ua/jme01241.html>

- Антощенко В.В., Дейнега М.В., Глянь Т.І. ESG та сталий розвиток: сучасні тенденції. Журнал з менеджменту, економіки та технологій, № 4, 2025. С. 176-186. DOI: 10.69803/3083-6034-2025-4-176 <https://journal-met.kh.ua/jme042513.html>
- Антощенко В.В., Дейнега М.В. Корпоративна соціальна відповідальність в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2026. № 83. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/7446> DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-33>
- Дейнега М.В. Соціальна відповідальність як ключовий компонент 11 сталого інноваційного розвитку. Аграрні інновації. № 35. 2026. С. 175-179. DOI: <https://doi.org/10.32848/agrar.innov.2026.35.65>
- Дейнега М. В. Оцінка ефективності компаній у сфері соціальної відповідальності в аспекті національної та глобальної конкурентоспроможності. Журнал з менеджменту, економіки та технологій. 2026. Том 1. №2. С. 25-32. DOI: 10.69803/3083-6034-2026-1-88 <https://journal-met.kh.ua/jme012607.html>
- Дейнега М. В. Генезис дослідження соціальної відповідальності бізнесу. Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи: матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, 3-4 листопада 2022 р.; наук. кер. В. В. Антощенко. Держ. біотехнологічний ун-т. Харків, 2022. С. 445-447.
- Антощенко В. В., Дейнега М. В. Соціальна відповідальність українського агробізнесу в умовах війни. Слобожанський гуманітарій – 2023 Studia slobozhanica: матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції. Харків: ДБТУ, 2023. С. 12-19.
- Дейнега М. В. Етика та комплаєнс компанії Астарта. Технічний прогрес в АПВ: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Харків: ДБТУ, 2023. С.321-324
- Дейнега М. В. Корпоративна соціальна відповідальність в аграрному секторі. Молодь і технічний прогрес в АПВ: матеріали Міжнародної науково- практичної конференції. Харків: ДБТУ, 2023. С. 591-592
- Антощенко В. В., Дейнега М. В. Політика сталого розвитку і корпоративної соціальної відповідальності компанії KERNEL. Цифрова трансформація та диджитал технології для сталого розвитку всіх галузей сучасної освіти, науки і практики: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 26 січня 2023 р.; Міжнар. акад. прикладних наук (Польща)/ Держ. біотехнологічний ун-т (Україна). Ломжа, Республіка Польща, 2023. Ч. 4. С. 13-18. <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/31801>
- Дейнега М. В. Ключові принципи соціальної відповідальності. Глобалізація та розвиток інноваційних систем: тенденції, виклики, перспективи: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, Харків: ДБТУ, 2024 р.. С. 515-517.
- Дейнега М. В. Основи спільної аграрної політики ЄС в забезпеченні сталого розвитку. Механізми протидії сучасним викликам і загрозам: досвід ЄС для України: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції. Суми, Сумський Державний Університет. 2024. С. 17-20.
- Дейнега М. В.. Сільське господарство, як пріоритетна сфера економіки в умовах повномасштабної війни. Нові горизонти розвитку бізнесу в умовах сучасних викликів. Можливості та механізми підтримки бізнесу в умовах європейської інтеграції. Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. здоб. вищ. освіти і мол. вчених. Харків: ДБТУ. С. 22-24
- Дейнега М. В. Моделі корпоративної соціальної відповідальності. Молодь і технічний прогрес в АПВ : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Харків : ДБТУ, 2024. С. 626-628.
- Антощенко В. В., Антощенко Р. В., Дейнега М. В. Інтернаціоналізація освітнього процесу та академічна мобільність. Модернізація вищої освіти та забезпечення якості освітньої діяльності в умовах європейської інтеграції: матеріали Міжнар. науково-метод. конференції, 18 жовтня 2024 р. Харків: ДБТУ, 2024. С. 385-387.
- Дейнега М.В. Цифрова конкурентоспроможність економік світу. Менеджмент майбутнього: виклики та реалії : матеріали міжн. наук.-практ. конференції. ДУ «Київський авіаційний інститут». Київ, 2025. С.190-192

- Антощенко В.В., Дейнега М. В. Екоцид, вплив війни на стан аграрної галузі України. Молодь і індустрія 4.0 в XXI столітті : матеріали XXI 13 Міжнар. форуму молоді. ДБТУ, Харків: ООО «ПромАрт», 2025. С. 393.
- Дейнега М.В. Технологічний розвиток як економічна необхідність аграрного бізнесу. Технічний прогрес в АПВ: матеріали XX міжнародної науково- практичної конференції. ДБТУ, Харків, 2025. С.541-545.
- Дейнега М.В. Новий етап розвитку корпоративної соціальної відповідальності в МХП. Молодь і технічний прогрес в АПК: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. ДБТУ, Харків, 2025. С.625-626
- Дейнега М.В. Корпоративна соціальна відповідальність в країнах Європейського Союзу. Нові горизонти розвитку бізнесу в умовах сучасних викликів. Євроінтеграційні механізми безпечного функціонування і розвитку агроєкосистем: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. здоб. вищ. освіти і мол. вчених. Харків: ДБТУ, 2025. С. 93-95.
- Дейнега М.В. Екологічна складова як напрям розвитку соціальної відповідальності. Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством: матеріали IX Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтавський державний аграрний університет (26 березня 2026 р.). Полтава, 2026. С. 903-906.
- Дейнега М.В., Антощенко В.В. Соціально-відповідальна поведінка індивіда в умовах суспільних трансформацій. Особистість у період суспільних трансформацій: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції. Івано-Франківськ: ЗВО «Університет Короля Данила», 2026. С.26-29.
- Дейнега М.В. Наслідки скасування Господарського Кодексу України в умовах війни. IV Всеукраїнській науково-практичній інтернет- конференції «Моделювання соціально-економічного розвитку в системі забезпечення продовольчої безпеки». Миколаїв, 2026. С. 124-126.
- Дейнега М.В. Роль соціальної відповідальності бізнесу у протидії тінізації економіки. «Держава і суспільство: сучасні виклики та пошук рішень», IV Всеукраїнської науково-теоретичної конференції до Дня науки України (13 травня 2026 року). Київ, 2026. С. 50-54.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U110008

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Антощенко Віталіна Володимирівна
2. Vitalina V. Antoshhenkova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нагорний Віталій Володимирович
2. Vitalii V. Nahornyj

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5551-4779

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет біоресурсів і природокористування України

Код за ЄДРПОУ: 00493706

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, Київ, 03041, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романюк Ірина Анатоліївна
2. Iryna A. Romaniuk

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9257-2043

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ломовських Людмила Олександрівна

2. Lyudmila A. Lomovskikh

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Юлія Миколаївна

2. Yuliia M. Kravchenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Онегіна Вікторія Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Онегіна Вікторія Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Міненко Софія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна